

EXERCICI 1:

Llegeix el text següent d'un testimoni que va sobreviure a l'aiguat que va arrasar Rubí la nit del 25 de setembre de 1962:

El primer avís es va produir cap a dos quarts de deu del vespre. Es va sentir un estrèpit fort, brutal. Em vaig aixecar de taula i vaig sortir al portal. El que vaig veure em va semblar tan irreal com un somni: la immensa porta de ferro del recinte de la fàbrica s'havia rebotat i un enorme riu d'aigua avançava desbocat cap a l'interior de la fàbrica.

Mentre intentava tancar la porta de casa, es van apagar els llums. Un llampec (...) em va permetre veure els mobles navegant per la casa. Amb el segon llampec, vaig veure com l'aigua arrossegava la meva mare i el meu germà i es perdien en aquell *maremoto*. El meu pare va aconseguir agafar-se al portal i jo vaig poder arribar fins a la reixa del balcó del primer pis. Des d'allí, li vaig agafar el braç mentre el nivell de l'aigua pujava de pressa.

(...) Fins que la casa es va ensorrar. Aleshores vaig perdre totalment la consciència del que passava. (...) La veritat va ser que les autoritats no van prendre cap mesura prèvia per impedir una catàstrofe semblant, ja que mai no haurien hagut d'autoritzar l'edificació en zones tan perilloses. (...) Els veïns de Ca n'Anglada, a Terrassa, es van assabentar del que estava passant quan l'aigua va tirar a terra les portes de les cases, en desbordar-se la riera de les Arenes. Tampoc a Sabadell, al costat del riu Ripoll, la gent no va donar importància a la notícia sobre uns desbordaments llunyans. (...) A Rubí, (...) la gent va reaccionar quan ja tot començava a estar perdut. És possible que una alerta per part de les autoritats hagués salvat moltes vides, però aquesta alerta no es va produir.

Ara, contesta:

• Quin fenomen meteorològic va ser el causant d'aquesta catàstrofe?

.....
.....
.....

• En quins mesos són més probables aquests fenòmens a la conca mediterrània?

.....
.....

• A banda de les causes meteorològiques, quins factors assenyala el text com a responsables de la tragèdia?

.....
.....

• Un aiguat d'aquestes característiques pot repetir-se qualsevol tardor. Quines mesures creus que caldria prendre per evitar que tingués les mateixes conseqüències?

.....
.....

- Què són les rambles i els torrents? Podries relacionar-los amb la lectura anterior?

.....

.....

.....

- Al Maresme també són molt freqüents les grans avingudes que arrosseguen cotxes i tot el que troben al seu pas. Per què es dona aquest fenomen?

.....

.....

.....

EXERCICI 2:

Llegeix:

A Catalunya, l'erosió causada pel vent està localitzada a les zones costaneres, com l'Empordà i el delta de l'Ebre, on bufen vents de forta intensitat. Aquest tipus d'erosió es dona sobretot a les zones àrides, amb escasses precipitacions, és a dir, en ambients amb humitat limitada, vegetació escassa i dispersa, forta insolació i poca nuvolositat (factors que dificulten la meteorització del terreny). En aquests ambients, no hi sol haver partícules alliberades per l'alteració de les roques, ja que les fraccions més fines i lleugeres són arrossegades pel vent.

- **Busca informació sobre els principals conreus tradicionals a la zona de l'Empordà i el delta de l'Ebre.**

- **Ara, contesta:**

Com relaciones el tipus d'agricultura, la disponibilitat de sòl i l'erosió eòlica?

.....

.....

.....

.....

EXERCICI 3:

Llegeix el text següent i busca informació sobre l'erupció del volcà Pinatubo:

El 15 de juny de 1991 el volcà Pinatubo es va despertar després de 500 anys d'estar adormit. L'erupció va ser de gran magnitud. Van morir unes 300 persones, més d'un milió van ser evacuades i diverses ciutats van resultar destruïdes en un radi de 80 km.

La lava va estar sortint pel cràter durant 9 hores. Els productes de l'explosió van arribar a més de 30 km d'altura i van formar núvols de cendres volcàniques i de diòxid de sofre. El Pinatubo va injectar a l'atmosfera 15 milions de tones de diòxid de sofre (la quarta part del que emeten les indústries de tot el món cada any), que van cobrir el 40 % de la superfície terrestre. Una de les conseqüències que va tenir l'erupció d'aquest volcà va ser la pertorbació atmosfèrica més gran des de l'explosió del Krakatoa el 1883. En tres setmanes, aquest núvol es va estendre per tota la Terra i va produir una disminució de la radiació solar que arribava a la superfície terrestre amb el consegüent descens de les temperatures (0,5-0,6 °C menys durant els anys 1992 i 1993).

Ara, contesta:

- On es troba aquest volcà?

.....
.....

- Quin tipus de material poden expulsar els volcans pel seu cràter?

.....
.....
.....

- En el cas del Pinatubo, de quin material era format el núvol que va cobrir quilòmetres d'extensió?

.....
.....
.....